

Protokół
posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Historycznego
w dniu 11 kwietnia 2018 r.

PRZEWODNICZYŁ: prof. Maciej Mycielski, Wiceprzewodniczący Rady Naukowej IH UW

PROTOKOŁOWAŁ: mgr Michał Mydlowski, Sekretarz Rady Naukowej IH UW

Ad 1

Na wniosek WICEPRZEWODNICZĄCEGO Rada Naukowa przyjęła następujący porządek dnia uwzględniając propozycję Komisji Bibliotecznej o dodanie punktu obrad.

1. Przyjęcie porządku dziennego.
2. Komunikaty Dyrekcji.
3. Środki pozabudżetowe IH - przyszłość studiów podyplomowych.
4. Prezentacja działalności fundacji "Otwarte Historie"
5. Stanowisko w sprawie reform systemu biblioteczno-informacyjnego
6. Tematy prac licencjackich i magisterskich przygotowywanych w IH UW.
7. Wolne wnioski.
8. Przyjęcie protokołu z posiedzenia z dn. 13 III 2018r

Ad 2

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, iż Instytut ukończył procedurę zmiany statutu zatrudnienia prof. Urszuli Kosińskiej i dr. Macieja Ptaszyńskiego. Procedura przebiegła zgodnie z oczekiwaniami i komisja pozytywnie zarekomendowała Radzie Wydziału zatrudnienie na czas nieokreślony.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował Radę, że decyzją Pani Dziekan dzięki sytuacji finansowej wydziału pracownicy dostaną podwyżki, w formie czasowego podniesienia wynagrodzeń. Nie wiadomo jeszcze, jakie będą to kwoty, szczególnie w wypadku pracowników administracyjnych Instytutu.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował Radę, o zdarzeniu związanym z konferencją organizowaną wspólnie z Muzeum POLIN oraz Instytutem Socjologii z okazji pięćdziesięciolecia wydarzeń marcowych. Po konferencji dwaj Senatorowie RP wystąpili publicznie z oświadczeniem dezawuuującym wartość naukową wykładu przedstawionego

podczas konferencji przez prof. Michała Bilewicza, oraz apelowali do ministerstwa o przyjrzenie się badaniom prof. Michała Bilewicza i zasadności w przyznawaniu mu grantu badawczego.. Sprawa jest precedensowa, bo władze państwowe - w osobach Senatorów RP - ingerują w autonomię badań naukowych wywierając presję na badacza. Organizatorzy konferencji napisali w tej sprawie listy do senatorów, którzy napisali to oświadczenie, oraz do Marszałka Senatu oraz ministra Jarosława Gowina wyrażające poparcie dla prof. Michała Bilewicza.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO ogłosił, iż Uniwersytet otworzył proces przyjmowania aplikacji w ramach uniwersyteckich budżetów POWER. Istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie np. szkół letnich dla studentów i doktorantów. Pula, którą otrzymał Uniwersytet wynosi 37 milionów złotych. Dyrekcja deklaruje gotowość uwzględnienia pomysłów zgłoszonych przez pracowników IH w możliwym aplikowaniu do tego funduszu.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO podziękował studentom, którzy usunęli z Instytutu ulotki z kopiami tekstów Waldemara Łysiaka o Żydach oraz niewybredną krytyką prof. Barbary Engelking. Oba teksty miały charakter paszkwilu antysemitckiego.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO podziękował wolontariuszom akcji ŻONKIL na Uniwersytecie, którzy w jej ramach rozdają papierowe żonkile upamiętniające powstanie w getcie.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO zaprosił wszystkich zebranych na jubileusz prof. Karola Modzelewskiego, który odbędzie się 8 maja o godzinie 17.00 w Sali Kolumnowej Instytutu Historycznego.

Prof. Aleksander WOLICKI poinformował zebranych, iż nie wiadomo, w jakich dniach i godzinach Instytut będzie otwarty w dniach między 30tym kwietnia a 6tym maja.

Prof. Aleksander WOLICKI poinformował, iż spłynęły już prawie wszystkie zamówienia książkowe z dodatkowej puli BSt. Liczba książek jest duża, w związku z czym Instytut wygospodarował dodatkowe fundusze na nadgodziny dla bibliotekarzy zajmujących się akcesją książek.

Prof. Aleksander WOLICKI zrelacjonował Radzie przebieg obrad komisji finansowo-budżetowej. Miały one burzliwy charakter, bowiem okazało się, że prócz kluczowych rozmów o algorytmie rozdzielania BSt pojawiły się dodatkowe punkty obrad. Mimo tego rezultaty rozmów w trakcie spotkania komisji są pozytywne i żaden z instytutów nie jest zagrożony. Z uwagi na wątpliwości dotyczące algorytmu do 15tego maja przygotowana ma zostać propozycja nowej metody podziału środków z BSt. Ponadto Prof. Aleksander WOLICKI zaznaczył, że tym, co go zaniepokoiło podczas obrad było kładzenie nacisku na dobre wyniki finansowe w oderwaniu od kondycji Wydziału jako jednostki dydaktyczno-naukowej.

Prof. Maciej MYCIELSKI dodał, iż może dojść do zmian strukturalnych w ramach Wydziału, które mogą utrudnić stworzenie algorytmu, nie należy jednak kontynuować rozdzielania funduszy na podstawie aktualnego, który jest prowizoryczny.

Ad 3

Prof. Aleksander WOLICKI przedstawił prezentację dotyczącą finansów Instytutu oraz studiów podyplomowych (Aneks I)

Ad 4

Prof. Aneta PIENIĄDZ, na przykładzie publikacji prof. Urszuli Kosińskiej, pokazała szatę graficzną ksiązek udostępnianych on-line przez fundację. Zaznaczyła przy tym, że jest to pełnoprawne wydanie, z własnym numerem ISBN, a dodatkowo istnieje możliwość druku papierowego pozycji publikowanych przez fundację oraz wydanie elektronicznych wersji na czytniki i inne urządzenia mobilne. Same wersje on-line nie mają jeszcze zaawansowanych indeksów, ale PDFy ma już OCR.

Ad 5

Prof. Marek JANICKI przypomniał o uchwale Rady podjętej 15 listopada, która była wyrazem protestu środowiska wobec zmian w systemie biblioteczno-informacyjnym UW. Propozycja tych zmian, która przedstawiona była na listopadowym posiedzeniu ujrzała światło dzienne w drugiej połowie grudnia. Od tamtego momentu wszelkie informacje o pracach nad reformą docierają do Komisji Bibliotecznej za pośrednictwem Pani Ewy Szutkowskiej, która jako kierownik instytutowej biblioteki bierze udział we wszystkich spotkaniach organizowanych przez środowisko bibliotekarzy na UW. Zmiany proponowane przez kierownictwo BUWu mają na celu ujednoczenie funkcjonowania bibliotek, także w kwestii udostępniania zasobów oraz dokonywania nowych zakupów. Reforma ta oznaczać będzie katastrofę systemu, który został w Instytucie wypracowany dzięki wieloletniej współpracy pracowników, doktorantów i studentów z kierownictwem biblioteki. Zmiany planowane przez dyrekcję BUWu sprawiłyby, że księgozbiór, mający stanowić warsztat do pracy, ze stałym dostępem do potrzebnych pozycji stałby się wybrakowany, a sama praca naukowa i dydaktyczna utrudniona, o ile nie niemożliwa. Prof. Marek JANICKI dodał, że wydaje mu się, że rektorat mamiony jest wizją zmniejszenia kosztów obsługi bibliotek wydziałowych i instytutowych. Dodał ponadto, że od jakiegoś czasu na łonie Komisji Bibliotecznej powstawał projekt kolejnej uchwały. Pojawiały się uwagi, że jest zbyt długi, ale zdaniem Komisji powinien taki być, bowiem tylko w ten sposób można wyrazić pełnię obaw i zagrożeń wynikających z proponowanych zmian. Prof. Marek JANICKI podkreślił, że biblioteka dla historyka jest tym, czym laboratorium dla chemika i ujednoczenie systemu bibliotecznego równoznaczne będzie z odebraniem historykom części narzędzi do pracy naukowej i dydaktycznej. Ponadto Komisja Biblioteczna ma poparcie Samorządu

Studenckiego, który również zdecydował się zabrać głos w tej sprawie.

Prof. Marek JANICKI przeczytał proponowany tekst uchwały.

Prof. Dariusz KOŁODZIEJCZYK podkreślił, iż zgodnie z zasadami panującymi w BUW nie można wypożyczyć książki wydanej przed rokiem 1951, co oznacza, że historycy zajmujący się dawniejszymi epokami mogą pomyśleć o zmianie zawodu. Ponadto podkreślił, że nie zgadza się z pomysłem rektoratu, by każdy użytkownik traktowany był tak samo i wspominał, iż podczas pobytu w Cambridge biblioteka była zamknięta dla studentów pierwszego stopnia. Dodał także, iż jego zdaniem doktoranci powinni mieć takie same prawa jak pracownicy, a sam pomysł włączania książek należących do biblioteki instytutowej do księgozbioru BUW skłania go do zastanowienia się, czy do grantów wpisywać książki.

Prof. Sławomir GAWLAS przyznał, że on sobie poradzi z własnym księgozbiorem, ale musi stanąć w obronie zbiorowości. Przypomniał przy tym, że biblioteka od wielu lat jest obiektem różnych zabiegów, także tak silnie kojarzących się prof. Sławomirowi GAWLASOWI z komunizmem jak centralizacja potrzeb i własności. Prof. Sławomir GAWLAS zapytał ponadto, dlaczego dyrekcja BUW nie chce ustawić w hallu nowego BUWu elektronowego mikroskopu, skoro kierownictwu tak zależy na tym, by każdy mógł zaspokoić ciekawość świata w bibliotece uniwersyteckiej. Podkreślił, iż prof. Marek Janicki może się na niego obrazić za opinię, ale jego zdaniem projekt uchwały jest napisany językiem ezopowym i jest przegadany. Ponadto unikałby stwierdzeń o tym, że system panujący w bibliotece Instytutu Historycznego jest "nieidealny", bo to może stanowić zachętę dla reformatorów. Ponadto prof. Sławomir GAWLAS spytał, co w takim razie z darami i księgozbiorami przekazanymi pod opiekę przez między innymi Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Prof. Marek WĘCOWSKI poinformował, że jest członkiem Komisji, która pracowała nad tekstem i uważa, że sprawy idą w dobrym kierunku i jego zdaniem uchwała nie może być napisana zbyt ostrym tonem.

Prof. Urszula KOSIŃSKA stwierdziła, że niezależnie od tego, co wydaje się środowisku jeśli idzie o kierunek, w jakim zmierza sprawa, należy napisać uchwałę, by móc się do niej odwołać i domagać zajęcia wobec niej stanowiska. Zgodziła się także z prof. Markiem Janickim w tym, że księgozbiór jest dla historyków tym, czym laboratorium dla chemików i że nikomu z władz rektorskich nie przyjdzie do głowy zabierać części wyposażenia laboratorium tylko po to, by studenci innych wydziałów mogli je pożyczać.

Pani Ewa SZUTKOWSKA podkreśliła silny nacisk rektoratu oraz środowisk studenckich, które apelują o możliwość wypożyczania książek przez biblioteki wydziałowe, a biblioteka IH UW jest wskazywana jako miejsce zamknięte na studentów. Proces konsultacji w sprawie reformy ma zakończyć w czerwcu, więc nie zostało wiele czasu na zajęcie stanowiska. Do tej pory w rozmowach nie uczestniczyli studenci i pracownicy naukowcy. W mailu informującym o następnym spotkaniu pojawiła się informacja o uczestnictwie studentów i pracowników, ale nie wiadomo, na podstawie jakiego klucza zostaną wytypowani.

Prof. Błażej BRZOSTEK zabrał głos podkreślając, że nie lubi atmosfery jednomyślności i zaznaczając, że martwi go konserwatywna wizja nauki przedstawiona w projekcie uchwały. Zauważył, że stawia to Instytut w negatywnym świetle ośrodka zamkniętego na interdyscyplinarność. Ponadto podkreślił, iż praktyka wypożyczania książek w bibliotece IH UW jest niejasna i uznaniowa.

Prof. Paweł ŻMUDZKI zauważył, że zgadza się z tym, że Instytut powinien podjąć dyskusję o możliwości wypożyczania książek z biblioteki instytutowej, ale nie w tym momencie, bowiem teraz ważna jest walka z centralizacją.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO wyraził wątpliwość, czy uchwała powinna być pisana w celu obrony bibliotek wydziałowych i instytutowych ogólnie, czy powinna bronić biblioteki Instytutu Historycznego. Sam zaznaczył, że uważa, iż uchwała powinna mówić o bibliotece Instytutu Historycznego, bo członkowie Rady najkompetentniej mogą się o niej wypowiadać, a ponadto w ten sposób można ustanowić precedens w kwestii ochrony zbiorów.

Prof. Marek WĘCOWSKI nie zgodził się z prof. Łukaszem Niesiołowskim-Spano zaznaczając, że jest to ruch ogólny i albo wszyscy ucierpią na centralizacji, albo nikt.

Prof. Sławomir GAWLAS podkreślił, że Instytut broni autonomii warsztatu i zaznaczył, że nie wstydzi się protestować przeciwko stwierdzeniom prof. Błażeja Brzostka, a w erze digitalizacji trudno mówić o ograniczaniu dostępności.

Prof. Urszula AUGUSTYNIAK zwróciła uwagę na to, że najważniejsze nie są zmiany stylistyczne, a otrzymanie odpowiedzi na uchwałę i w związku z tym prezydium Rady powinno udać się z delegacją do rektora.

Prof. Marek JANICKI zaznaczył, że zadaniem BUWu jest udostępnianie książek ogółowi studentów, natomiast biblioteki wydziałowe i instytutowe powinny umożliwiać pracę naukową i dydaktyczną pracownikom - jest to model stosowany na całym świecie.

Prof. Maciej MYCIELSKI zasugerował usunięcie wyrażonej w projekcie uchwały pretensji o nieodniesienie się do poprzedniej uchwały Rady podkreślając, że jej forma nie wymagała odpowiedzi.

Prof. Maciej MYCIELSKI zarządził głosowanie nad przyjęciem uchwały z poprawkami.

Rada Naukowa Instytutu Historycznego przyjęła uchwałę przy czterech głosach wstrzymujących się i braku głosu sprzeciwu.

Ad 6

Rada Naukowa przyjmuje tematy prac dyplomowych do akceptującej wiadomości.

Ad 7

Prof. Paweł ŻMUDZKI poinformował Radę, iż chce podzielić się smutną dla niego sprawą. W ramach konferencji Pro Libertate! organizowanej przez Studencki Klub Międzypokowych Badań Historycznych udział wzięli pan Konrad Smuniewski, który w grudniu 2016 na grupie Instytutu Historycznego na Facebooku w protestował przeciwko obchodzeniu hanuki. W przekonaniu prof. Pawła Żmudzkiego wpisy p. Konrada Smuniewskiego były skandaliczne w swojej antyżydowskiej treści. Opinię tę podzieliły także władze dziekańskie i wszczęły postępowanie dyscyplinarne. Ponieważ p. Konrad Smuniewski zrezygnował ze studiów w Instytucie Historycznym postępowanie uległo przerwaniu. Pomimo tych wydarzeń organizatorzy konferencji dopuścili p. Konrada Smuniewskiego do wygłoszenia referatu. Prof. Paweł ŻMUDZKI poinformował, iż przed konferencją zwrócił się do opiekuna klubu studenckiego, prof. Pawła Skibińskiego, w tej sprawie, jednak nie otrzymał odpowiedzi. Zdaniem prof. Pawła ŻMUDZKIEGO sytuacja, w której osoba, która uciekła przed postępowaniem dyscyplinarnym wygłasza referat na konferencji jest trudna do przyjęcia i należy solidaryzować się z osobami, które poczuły się dotknięte wpisami p. Konrada Smuniewskiego lub faktem, iż występował w ramach konferencji.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO powiedział, że nie wie, czy rezygnacja ze studiów blokuje postępowanie dyscyplinarne.

Prof. Paweł ŻMUDZKI powiedział, że rozmawiał z prof. Krzysztofem Skwierczyńskim, który poinformował go, że jeżeli sprawa została zawieszona, to fakt, iż p. Konrad Smuniewski wznowił studia na innym wydziale na Uniwersytecie Warszawskim powinno sprawę odwieść.

Prof. Aleksander WOLICKI poinformował, iż on wyraził zgodę na zorganizowanie konferencji i dopóki ktoś nie zostanie ukarany dyscyplinarnie nie może interweniować i cenzurować programu konferencji.

Prof. Paweł ŻMUDZKI stwierdził, że rozumie pojęcie domniemania niewinności, ale uważa, że w tym przypadku mowa raczej o dobrych obyczajach akademickich.

Prof. Urszula KOSIŃSKA poinformowała, iż solidaryzuje się z prof. Aleksandrem Wolickim i uważa, że nie można karać kogoś za wypowiedzi, które określiła jako niemądre, dopóki ta osoba nie zostanie uznana winnym przez komisję dyscyplinarną.

Prof. Maciej MYCIELSKI przyznał, że nie jest to pierwsza dyskusja o granicach wolności naukowej i że kluczową rolę powinien odgrywać w takich sytuacjach opiekun koła naukowego.

Prof. Marcin ZAREMBA spytał, dr Łukasz Krzyżanowski z zakładu XX wieku nie dostał zgody dziekanatu na przepisanie grantu z Instytutu Filozofii i Socjologii PAN na Wydział Historyczny UW.

Dr Agnieszka JANIĄK-JASIŃSKA zabrała głos informując, że z uwagi na spotkanie musi wyjść za chwilę i czy może przedstawić swój wniosek przed odpowiedzią dyrektora na pytanie prof. Marcina Zaremby.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował dr. Agnieszkę Janiak-Jasińską, że jego odpowiedź będzie krótka i wyjaśnił, że decyzję taką podjęła prof. Grażyna Jurkowlanec po zapoznaniu się ze sprawą. Zatrudnienie zwycięzcy konkursu wymagałoby rozwiązania z nim wcześniej zawartej umowy na pół etatu, bo zgodnie z przepisami nie można łączyć zatrudnienia w granie NCN z innym typem zatrudnienia. Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO wyjaśnił, że motywy decyzji prof. Grażyny Jurkowlanec nie są dla niego do końca zrozumiałe i wynikają z innej interpretacji przepisów, niż te, jakie przedstawiła pracownica Biura Obsługi Badań i pracownicy NCN.

Dr Agnieszka JANIĄK-JASIŃSKA zwróciła się do Rady z sugestią zmiany ankiety wypełnianych przez studentów po ukończeniu zajęć z każdego przedmiotu. Część pytań w niej jest niejasna, a odpowiedzi nie niosą wartości informacyjnej.

Ad 8

Na wniosek WICEPRZEWODNICZĄCEGO Rada Naukowa Instytutu Historycznego przyjęła protokół z posiedzenia 13 marca 2018 r.

WICEPRZEWODNICZĄCY zamknął posiedzenie.

Wiceprzewodniczący Rady Naukowej IH UW

Sekretarz Rady Naukowej

dr hab. Maciej Mycielski

mgr Michał Mydlowski